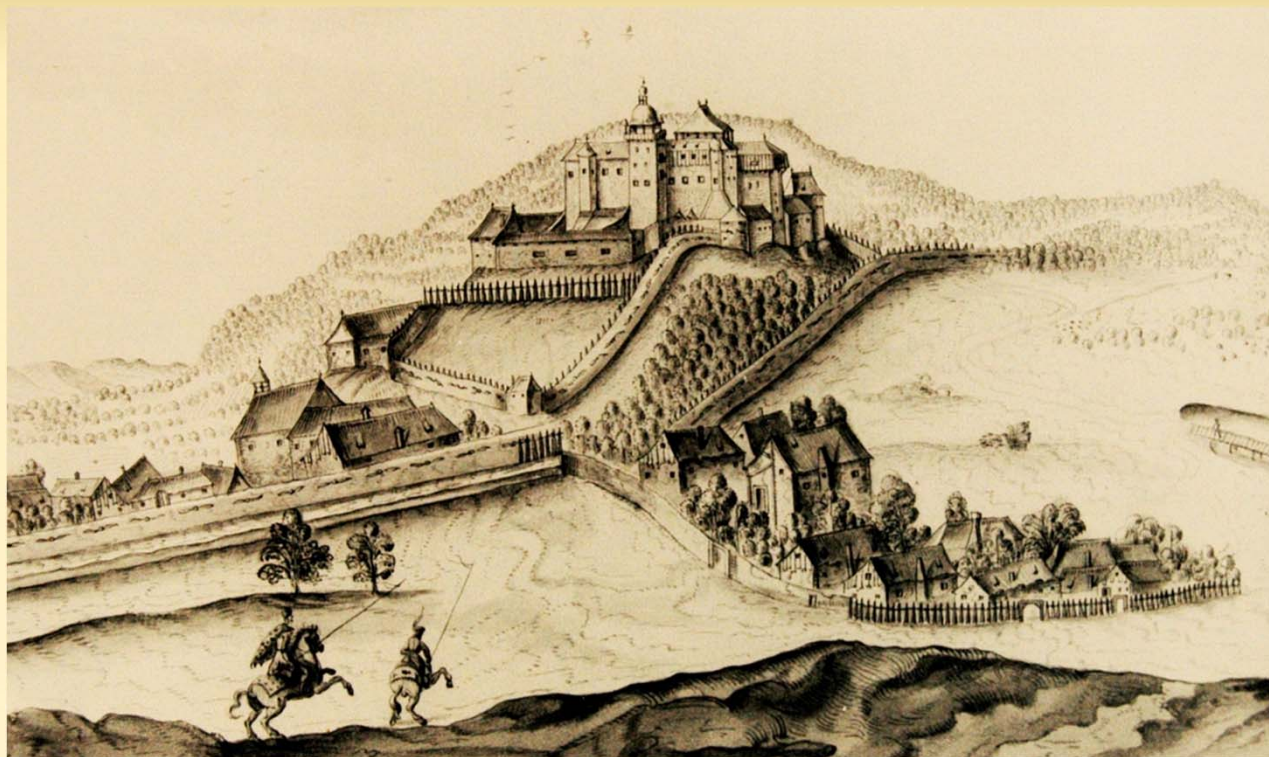

A BÁNFFYAK ALSÓLENDVÁJA A REFORMÁCIÓ TÜKRÉBEN

Dolnja Lendava Banffyjev v luči reformacije

Lendava, Mestna hiša – Lendva, Városháza, 2023. augusztus 25.

Johann Ledentu: Alsólendva és vára, 17. század / Grad Dolnje Lendave, 17. stoletje

Dr. Lendvai Kepe Zoltán PhD

Višji kustos Galerije-Muzeja Lendava – Lendvai Galéria és Múzeum főmúzeológusa

AZ ALSÓLENDVAI BÁNFFY CSALÁD
A HAHÓT-BUZÁD NEMZETSÉG ALSÓLENDVAI ÁGA
Družina dolnjelendavskih Banffyjev
Dolnjelendavska veja rodovine Hahold-Buzad

Hahót-Buzád nemzetség pecsétje in az alsólendvai Bánffy család ökörfejes címere
Pečat rodovine Hahold-Buzad in Grb družine dolnjelendavskih Banffyjev z volovsko glavo

Kultsár György: Az ördögnek a penitenciatarto Bünössel való vetekedéséről...(1573)

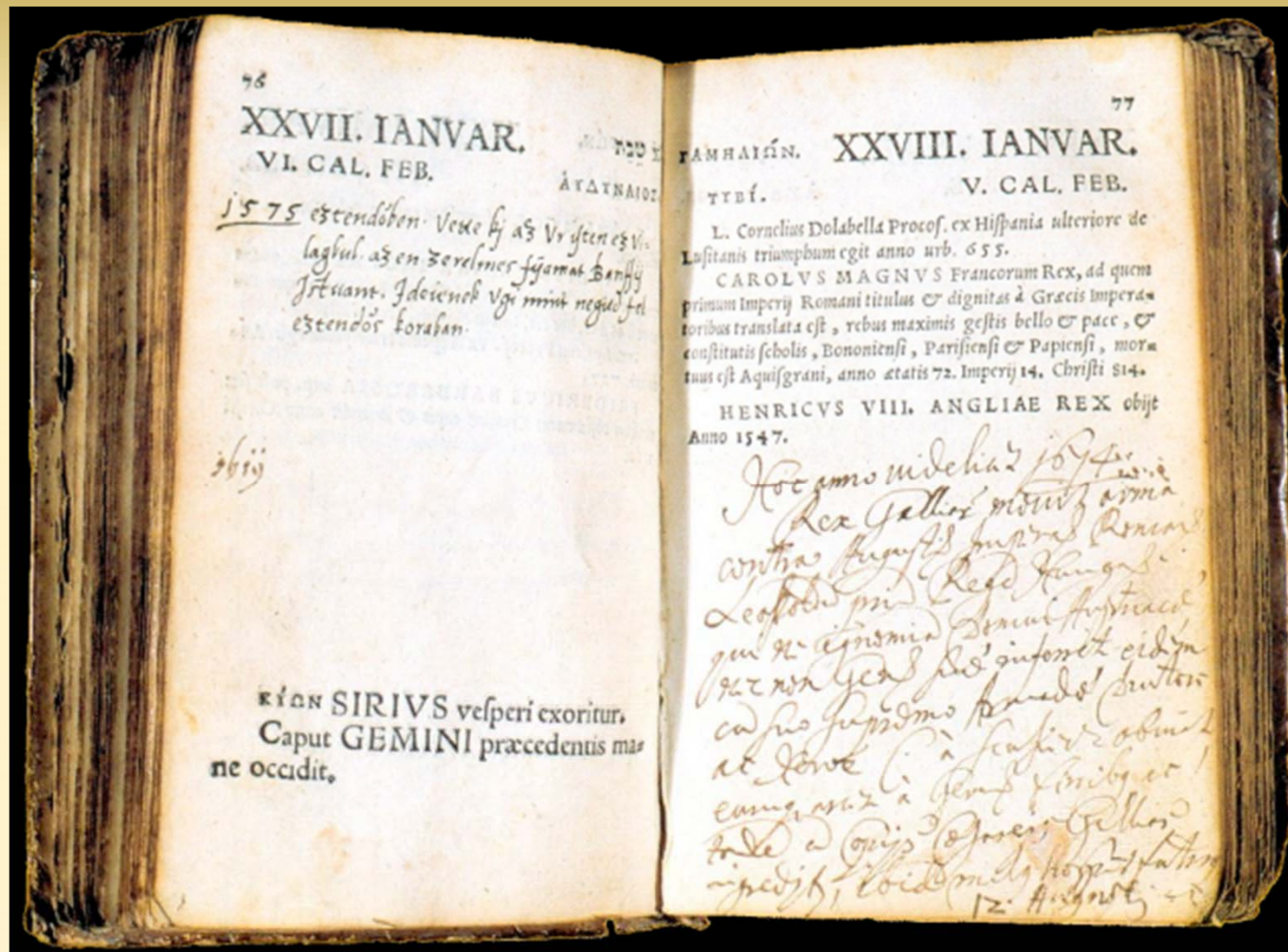

GENEroso, ET
MAGNIFICO DOMINO
DOMINO NICOLAO BAN-
FI, DE ALSOLYNDVA, COMI-
ti comitatus Szaladien: ac Sacrae
Caesareae & Regiae Maiestatis Po-
cillatori, &c. Domino suo gratiosissimo, à
Deo Patre per Christum restau-
ratorem humani generis, Gra-
tiam & pacem humilime
praeatur.

um cogitarem Magnifico Domi-
ne, quo possem bene meritis
Magnificentiae Vestrae in humi-
limum seruitorem suum exhibi-
tis, respondere: traditis qui lem
ingenioli mei multum me à conatu deterrebat:
Cum propterea, quod video apud Magnificenci-
am Vestram virum vndiq; eruditum esse, cuius
etiam doctrina V. M. in puericia non infelici-
ter vsa est: tum verò, quod haec ciuitas M. V.
piis & doctis viris nunquam destituatur, qui
mea

AZ ALSÓLENDVAI BÁNFFY CSALÁD NAPLÓJA - 1551. ÉVI KALENDÁRIUM
Dnevnik družine dolnjelendavskih Banffyjev - koledar iz leta 1551

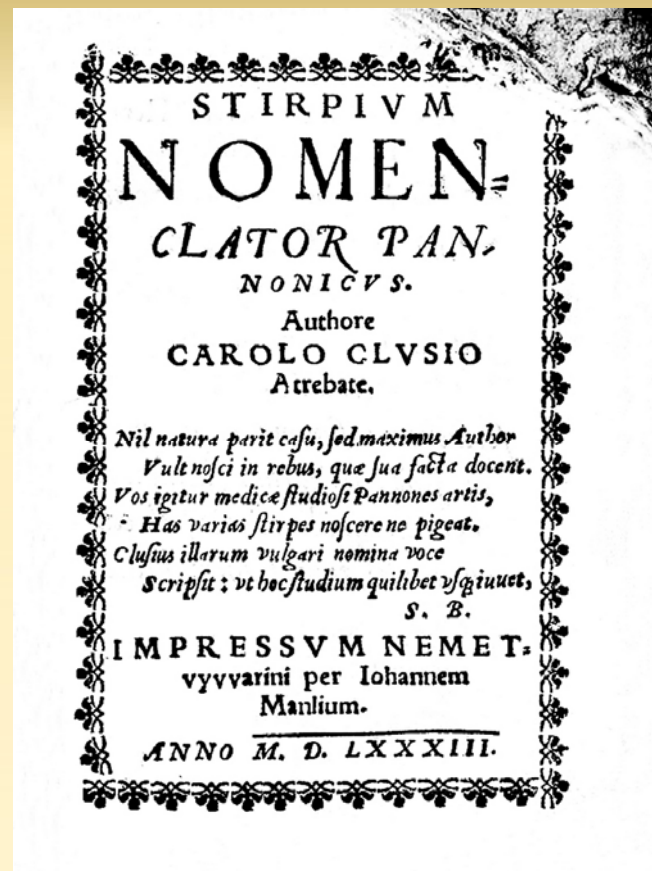

Berzsenyi Dániel Könyvtár Szombathely
Knjižnica Berzsenyi Dániel iz Sombotela

Jelentős személyek Alsólendván a 16. században Znamenite osebnosti v Dolnji Lendavi v 16. stoletju

- **Orbonai Rácz György** magister, aki már 1544-ben iskolamester volt Alsólendván;
- **Ráskay Gáspár** tárnokmester, hadvezér, nógrádi és temesi főispán és költő;
- **Tőke Ferenc** lelkész és költő
- **Beythe István** tanár, lelkész és tudós
- **Alsólendvai Kultsár György** tanár, lelkész és egyházi író
- **Hoffhalter Rudolf** nyomdász

BEYTHE ISTVÁN (1532-1612)
CAROLUS CLUSIUS (1526-1609)

Carolus Clusius saját neve alatt jelentette meg azt a pannóniai növények latin-magyar szójegyzékét, amelyet az egykori alsólendvai tanár és lelkész Beythe István gyűjtött össze
Carolus Clusius je pod svojim imenom objavil latinsko-madžarsko besedišče panonskih rastlin, ki ga je sestavil nekdanji dolnjelendavski učitelj in duhovnik István Beythe

**Alsólendvai születésű, vagy a környéken tevékenykedő
protestáns személyek a 16. században**
**Znane protestantske osebe iz Dolnje Lendave
in okolice v 16. stoletju**

- **Beythe Ferenc** alsólendvai protestáns lelkész (1577-1595)
- **Gál János** alsólendvai református prédikátor (? – 1616 után)
- és fia **Alsólendvai Gál Imre** református püspök (1595)
- **Szalaszegi György** muraszombati protestáns lelkész és egyházi író (1593)
- **Dobronoki Miklós** református püspök (1586-1615)
- **Alsólendvai Péter** református esperes (1612-1619)
- **Csillagh Dávid** dobronaki lelkész (1631)
- **Alsólendvai Gál István** református püspök (1665-1669)

AZ ALSÓLENDVAI KULTSÁR GYÖRGY NEVE
Ime Györgya Kultsárja

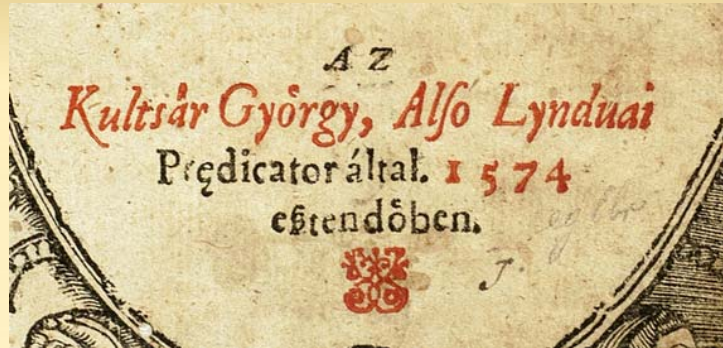
AZ
Alfo Linduai Kultsár György
Mester által a fent irásbol, es
tudos Doctoroc irásibol
fedettetett.

IRATTATOT:
AZ
Alfo Linduai KULTSAR
GIÖRGY Mester által.

Nagyfá: Predicatora.
Alfo Lynduai
Kultsár György.

AZ ALSÓLENDVAI KULTSÁR GYÖRGY NEVE A KÖNYVEIBEN
Ime Györgya Kultsárja v njegovih delih
1573-1574

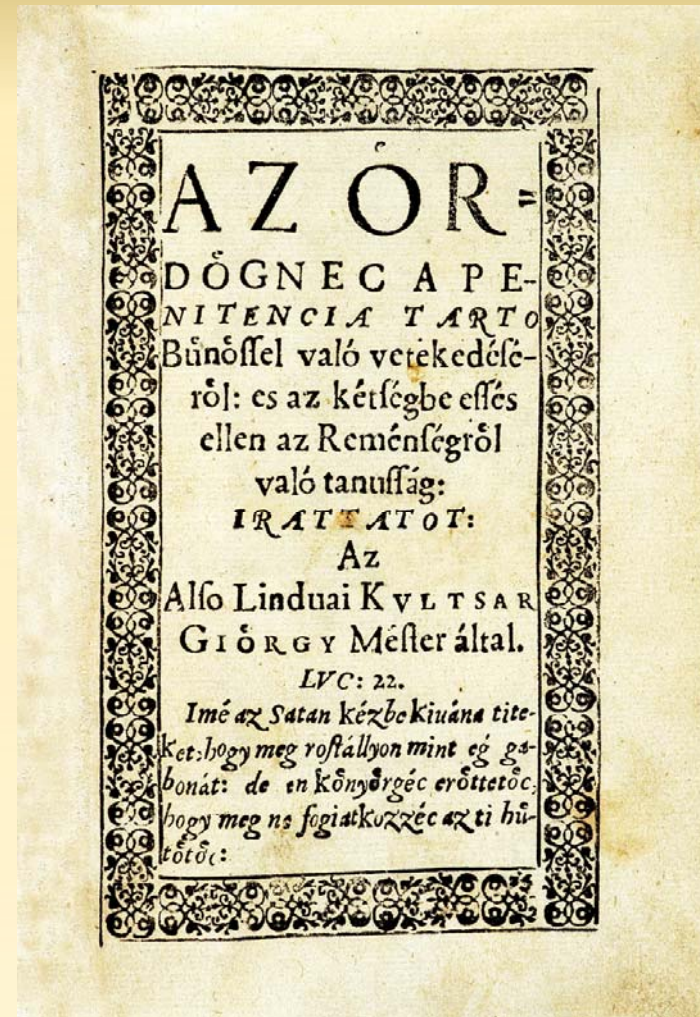
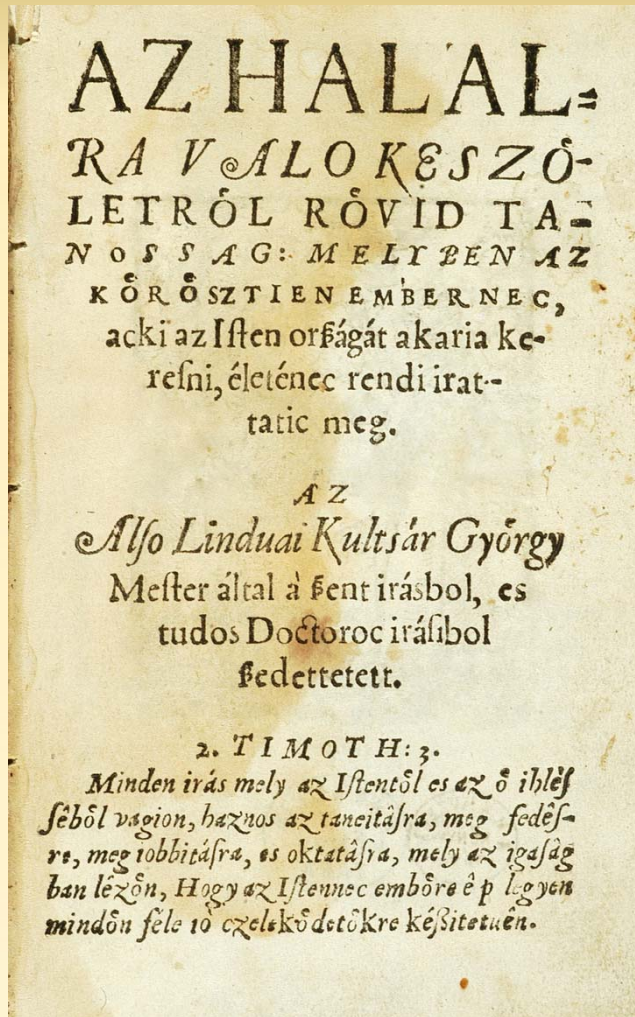

Lyndue die Augusti 28. Anno 1573.
Magnificentie Vestre.
Humilis subditus
Georgius Kultsar.

Also Linduan irta, Mind sent hauá-
nac 7. napián. Enni estendöben: 1573
Negys: Alázatos Bolgáie
Kultsár György
Also Linduai
Tancito.

Kultsár György: Az halakra való készöletről rövid tanosság... (Alsólendva, 1573)

Kultsár György: Az ördögnek a penitenciatartó Bűnössel való vetekedéséről... (Alsólendva, 1573)

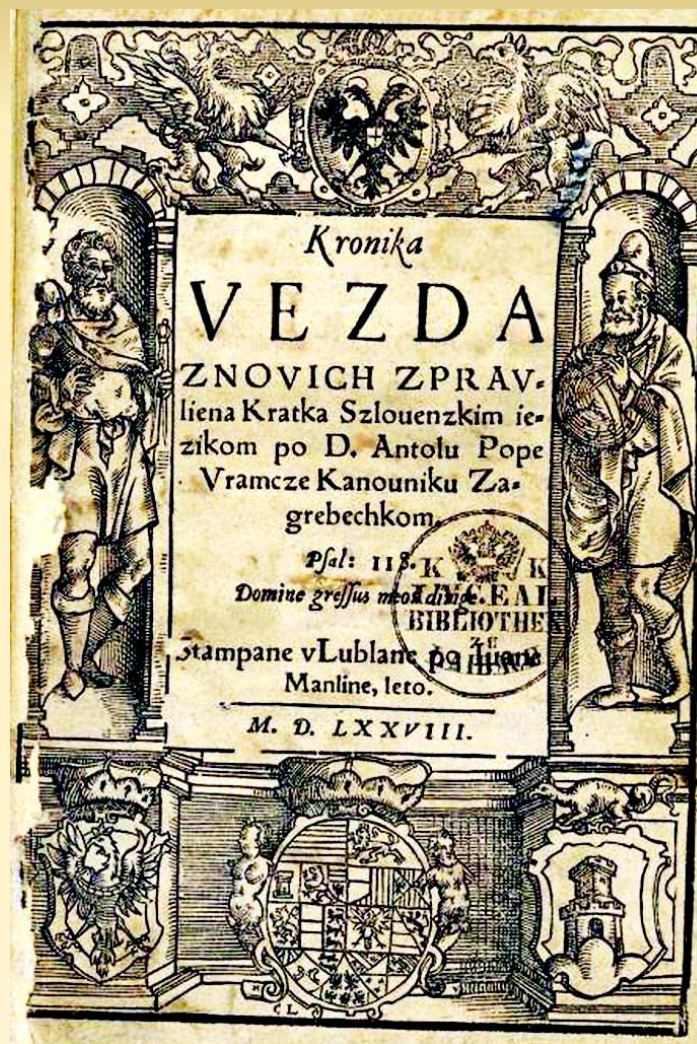
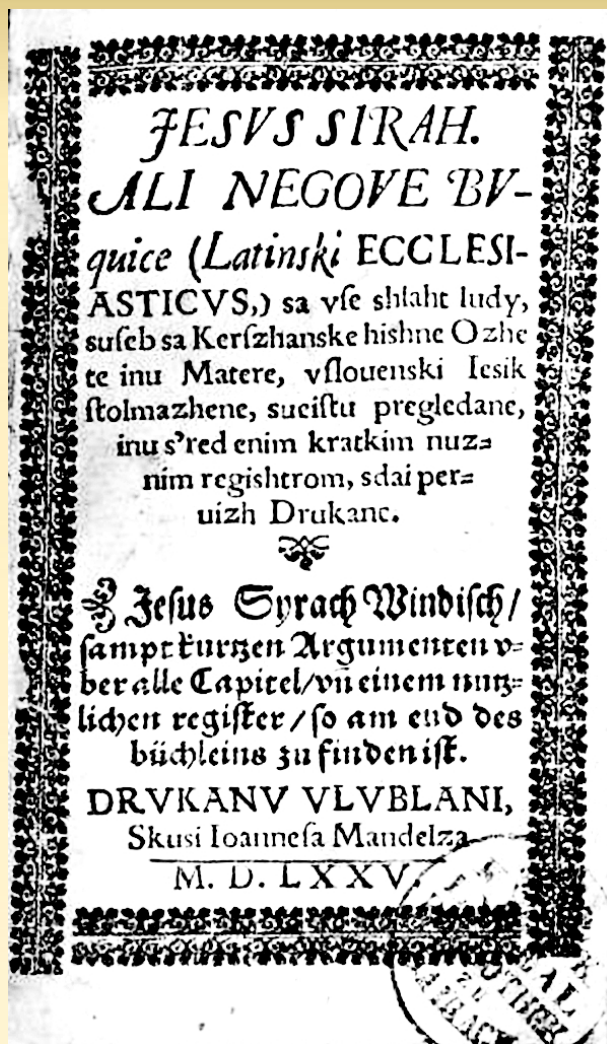
KULTSÁR GYÖRGY: Postilla, az az EVANGELIOMOKNAC, MELLIEKET esztendő által a keresztyének gyölközeteibe szoktat olvasni es hirdetni, Predicatio szerint valo Magyarázattia, az Régi es Mostani szet írásbéli Doctoroknac írásokból... (Alsólendva, 1574)

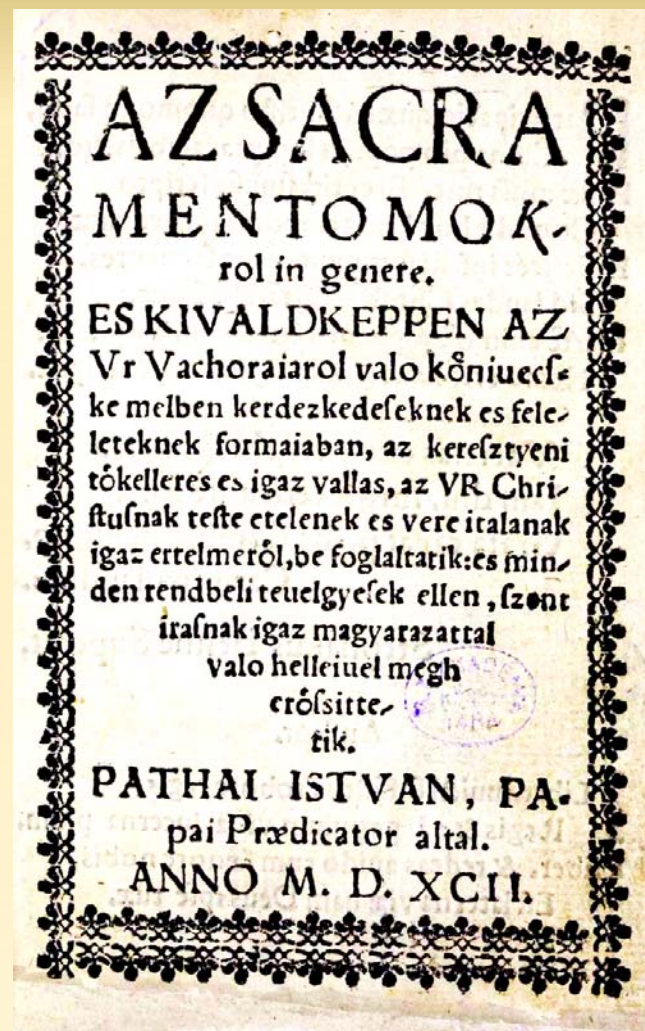
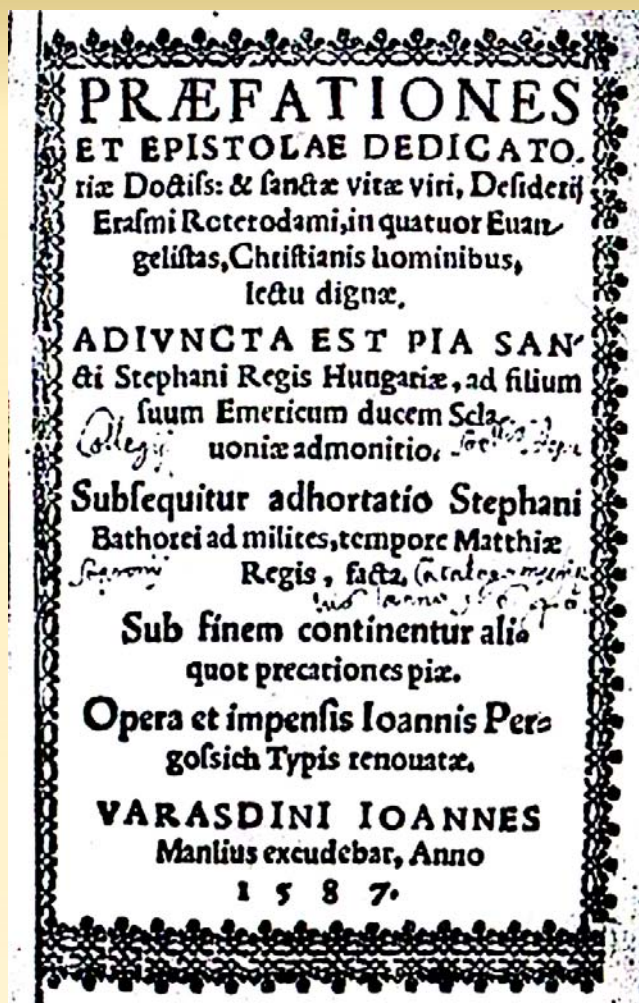
IVAN PERGOSSICH: DECRETVM KOTEROGA IE VERBEWCZI ISTVAN DIACHKI POPISZAL A POTERdil gha ie Laslou koterie za Mathiassem Kral bil zause Ghospode i Plemenitih hotieniem koteri pod Wugherske Corune ladanie slisse. OD IVANUSSA PERGOSSlcha na szlouienski iezik obarnien. STAMPAN V Nedelischu Leto nassegha zuelichenia 1574. (Rodolphus Hoffhalter, Nedelišče, 1574)

Jurij Dalmatin: JESVS SIRAH. (Ioannes Mandelz, V Lvblani, 1575)
 Az első szlovén nyelvű könyv, amely szlovén területen nyomtattak
 Prva knjiga v slovenščini tiskana na Slovenskem

Manlius Jánosnak a Magyar Királyság területén nyomtatott kiadványai
Knjigi Janža Mandelca, ki ju je tiskal na ozemlju Kraljevina Ogrske
Ioannis Pergossich: Praefationes. (VARASDINI Ioannes Manlius, 1587)
Pathai Istvan: Az SACRAMENTOMOKrol in genere. (SICZ, Manlius Ianos, 1592)

Manlius János nyomtatvánaiban visszaköszönnek Hoffhalter Rudolftól vettbetűkészletek
V tiskovinah Janža Mandelca se pogosto srečamo s tiskarskimi črkami, ki jih je kupil od
Rudolfa Hoffhalterja

Beythe István: Év magyarázatii... Nymöt Vij Varat (Németújvár), 1584.

CHRISTVS

VRVNK ZILETESE NAPYAN
való első prædicatio. Ioan. I. Euangelium. Az Christusnak Isteni természetiről, mely az embőri természetöt föl véue, hogy lenne közben járo Istennek es embőröknek közöttte.

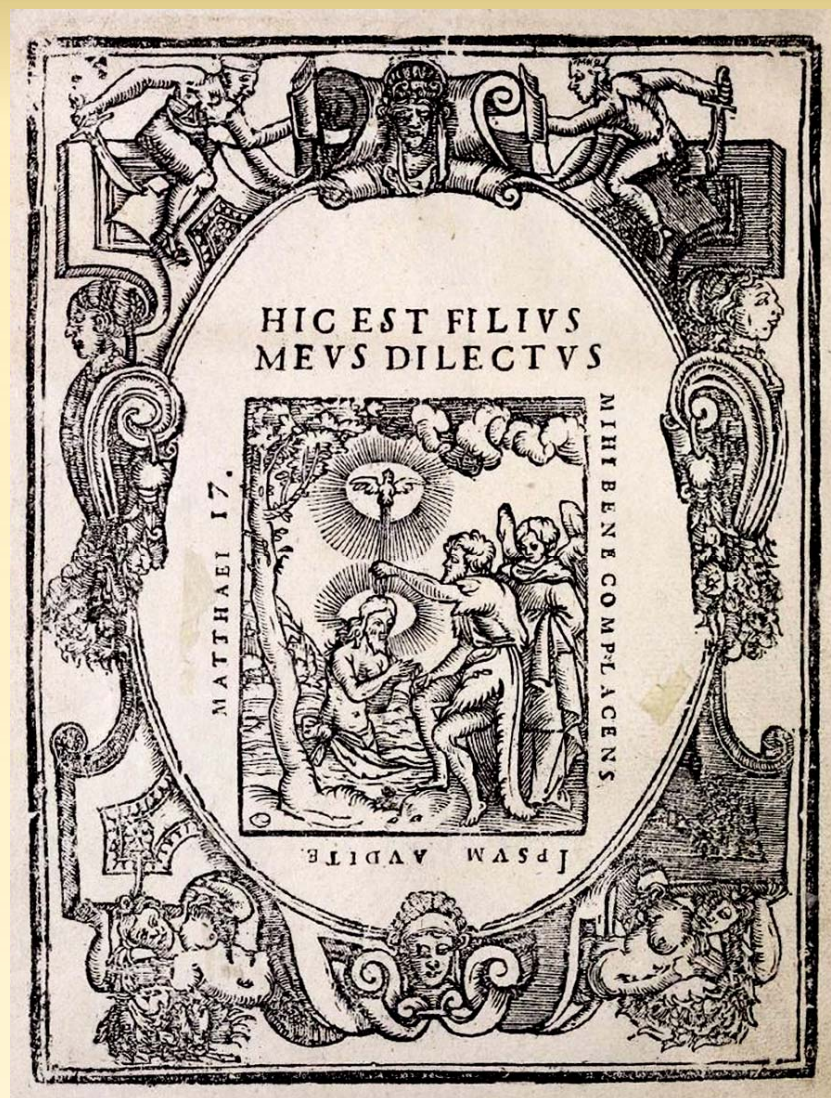
Ezdetben vala az ighe, es az ighe Istennel vala, es Isten vala az ighe. Ez vala az kezdetben Istennel. Mindönök eu általa lötteneq. Es nála nélkül semmi nem lött, ami lött. Eubenne élet vala. Es az élet embőrök velágosbága vala. Es az velágosbág az
E ; sytét.

Hoffhalter Raphael nyomdajelvényei a bécsi nyomtatványain (1563)
Tiskarska znaka Raphaela Hoffhalterja na tiskovinah iz Dunaja (1563)

Gedruckt zu Wien in Osterreich
durch Raphael Hoffhalter
im Jahr 1562.
1. Aprilis.

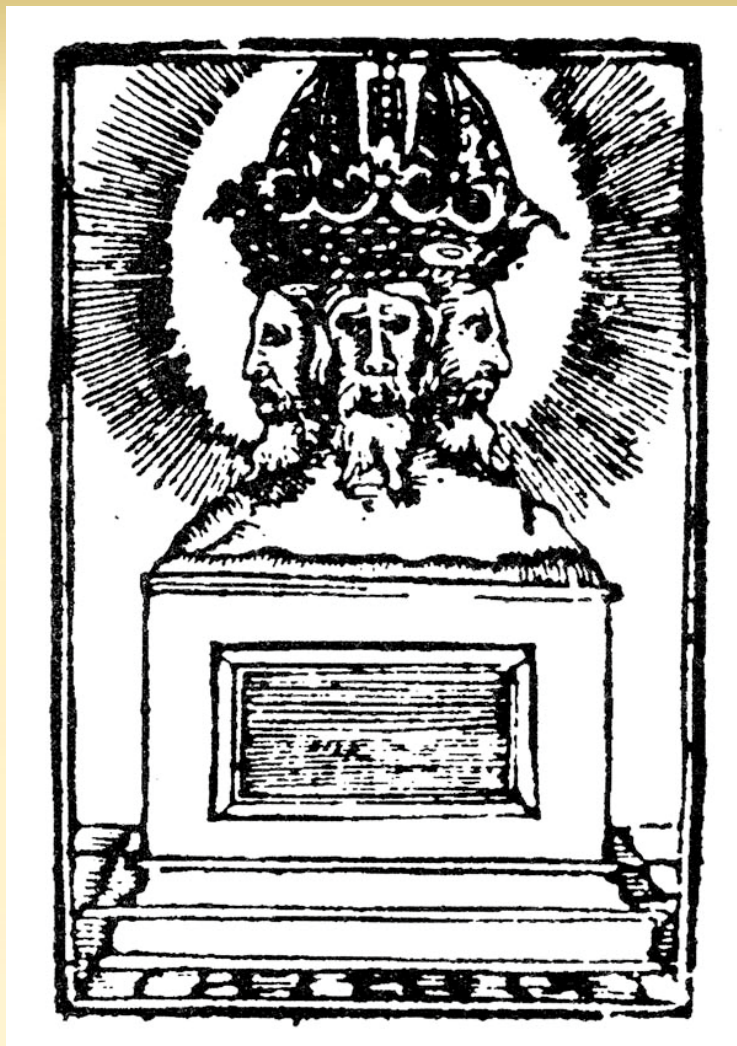
Hoffhalter Rafael nyomtatványa Debrecenből (Decretum... 1565)
és Nagyváradról (A Szent Job könyvenek... 1565)
Tiskovine Rafaela Hoffhalterja iz Debrecena (1565) in Nagyvárada (1565)

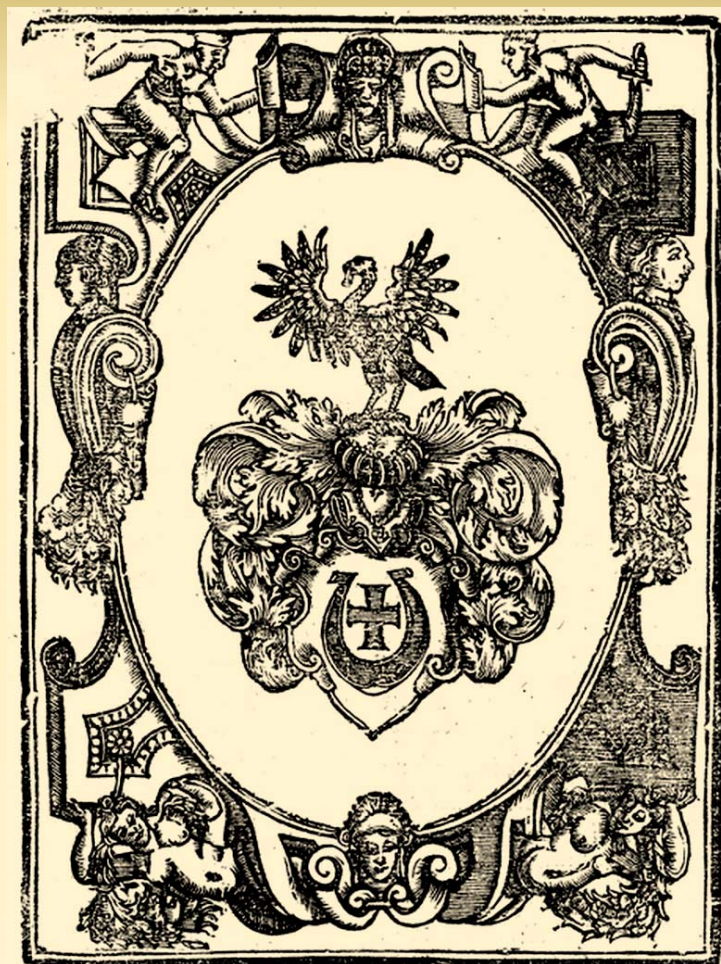
Hoffhalterter Rafaelnek tulajdonított antitrinitárius fametszetek Gyulafehérvárról (1568)

Antitrinitaristične upodobitve Rafaela Hoffhalterja iz Gyulafehérvára (1568)

(<http://typographia.oszk.hu/html/hun/nyomdak/hoffhalter.htm>)

Hoffhalter Rudolf nyomdajelvénye debreceni nyomtatványán (1584)
Tiskarski znak Rudolfa Hoffhalterja iz Debrecena (1584)

STAMPALIE TE DE
cretum Rodolphus Hoffhalter.

Kultsár György és Hoffhalter Rudolf kultusza Lendván
Negovanje spomina na Györgya Kultsárja in Rudolfa Hoffhalterja v Lendavi

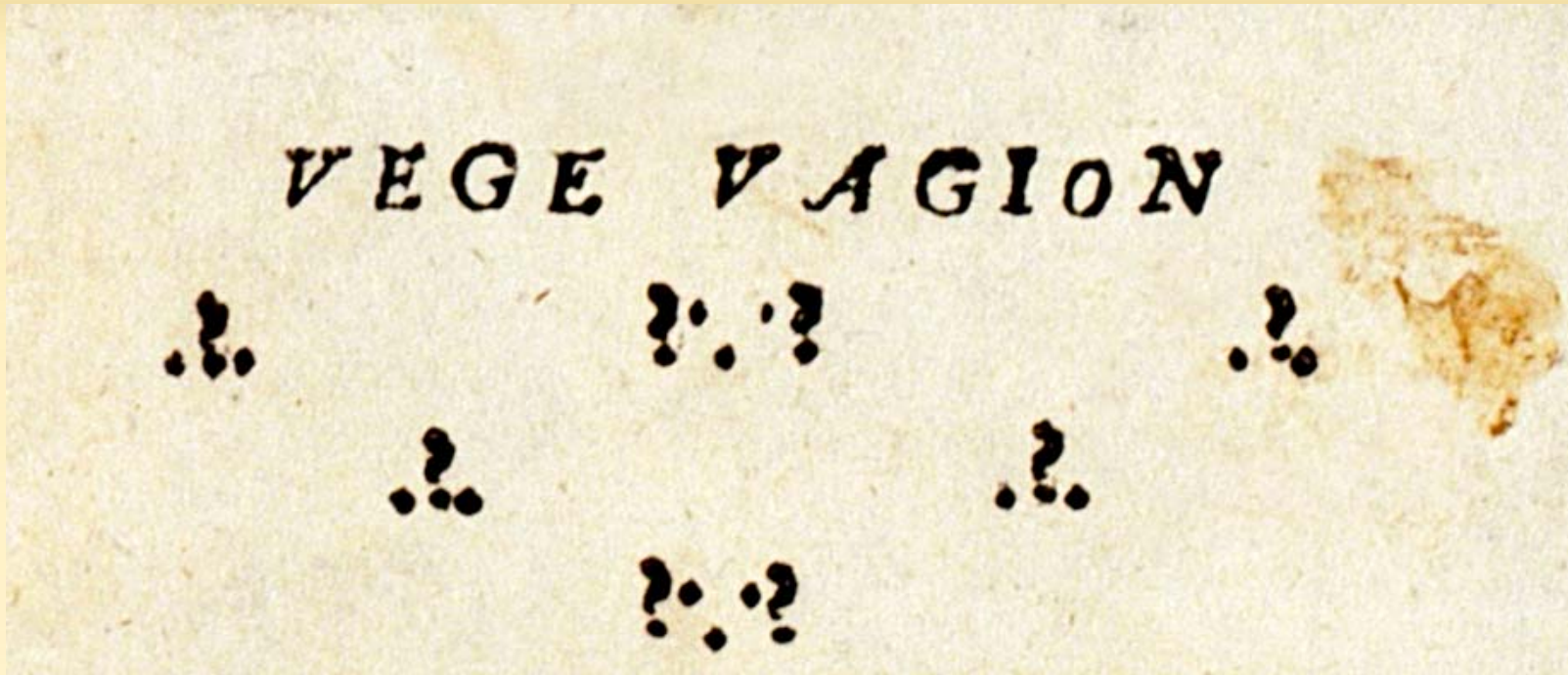
Irena Brunec – Tebi: Kultsár György

Béres János: Kultsár György - Postillák

Dr. Lendvai Kepe Zoltán PhD

Višji kustos Galerije-Muzeja Lendava – Lendvai Galéria és Múzeum főmúzeológusa
Köszönöm a figyelmet! **Hvala za pozornost!**

Kultsár György: Az ördögnek a penitenciatarto Bünössel való vetekedéséről... (1573) című könyv zárszava
Zaključne besede (KONEC JE) Györgya Kultsárja
iz knjige Az ördögnek a penitenciatarto Bünössel való vetekedéséről... (1573)